

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 17CoCsp/40/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8517204532
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Burešová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8517204532.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Burešovej a sudcov JUDr. Moniky Juskovej a JUDr. Marianny Hirkovej, v spore žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., Mýtna 48, 811 07 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 35 831 154, práv. zast.: JUDr. Ján Šoltés, advokát, Mýtna 48, 811 07 Bratislava proti žalovanej: V. W., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. XXX/XX, XXX XX A., právne zastúpená: JAKUBIS & PARTNERS s.r.o., IČO: 50 990 365, so sídlom Zámocká 36, 811 01 Bratislava, v konaní o zaplatenie 476,92 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Stará Ľubovňa č. k. 4Csp/158/2017-159 zo dňa 02.06.2020 takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok a vracia vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Stará Ľubovňa (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol:
„I. Súd žalobu z a m i e t a.
II. Žalovanej p r i z n á v a proti žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 %.“

2. Prvoinštančný súd takto rozhodol o žalobe, ktorou sa žalobca voči žalovanej domáhal zaplatenia sumy 476,92 eur s príslušenstvom a náhrady trov konania.

Rozhodnutie právne odôvodnil podľa § 497 Obchodného zákonníka, § 1 ods. 2 písm. a), b), d), § 9 ods. 2 písm. k), § 11 ods. 1 písm. b), § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len „ZoSÚ“), § 39, § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 9, § 103, § 565, § 524 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“).

Vykonaným dokazovaním zistil, že právny predchodca žalobcu a žalovaná uzatvorili dňa 28.10.2013 zmluvu o poskytnutí pôžičky, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý úver vo výške 1.000,- Eur, ktorý sa zaviazala vrátiť v 60 splátkach po 31,19 Eur, pričom celková suma pôžičky bola 1.871,40 eura. Z toho tvorili celkové náklady v sume 871,19 Eur, ročná úroková sadzba vo výške 32%. RPMN bola uvedená vo výške 32 % a priemerná hodnota RPMN vo výške 46,06 %. Splatnosť prvej splátky bola dojednaná na deň 20.11.2013 a konečná splatnosť bola uvedená 10/2018.

Keďže žalovaná neuhrádzala splátky pravidelne, žalobca ju predžalobnou upomienkou zo dňa 31.12.2014 vyzval na úhradu splatných splátok a upozornil ju na možnosť zosplatniť celý úver v prípade, ak k úhrade splátky splatnej v mesiaci 10/2014 nedôjde do 05.02.2015.

Prvoinštančný súd ďalej zistil, že žalobca dňa 25.02.2015 vyhotovil oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru a vyzval žalovanú na úhradu celého zostatku úveru. Doručenie tohto oznámenia nebolo preukázané.

Dospel k záveru, že v prejednávanej veci nebolo preukázané, že žalobca platne nadobudol predmetnú pohľadávku od svojho právneho predchodcu. Žalobca a ani jeho právny predchodca nepripojili odklad o doručení alebo doručovaní oznámenia o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru žalovanej. Je dôvodné požadovať, aby takýto právny úkon bol preukázateľne odoslaný dlžníkovi, teda aby bolo preukázané, že sa oznámenie dostalo minimálne do osobnej sféry dlžníka. Navyše, oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru neobsahuje dátum, ku ktorému bola vyhlásená predčasná splatnosť úveru. Ide o

podstatnú informáciu pre dlžníka aj súd, pretože od tohto dňa sa menia práva a povinnosti zmluvných strán.

Keďže v konaní nebolo preukázané, že žalobca platne nadobudol pohľadávku od svojho právneho predchodcu, súd žalobu zamietol.

V ďalšom sa venoval zisteniam, ktoré by mali vplyv na rozhodnutie o dôvodnosti žaloby, nebyť nedostatku na strane aktívne vecne legitimovanej strany sporu.

Prvoinštančný súd dodal, že ak by aj mal preukázanú aktívnu vecnú legitimáciu žalobcu, predmetný úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov, pretože zmluva o úvere neobsahovala konkrétny termín konečnej splatnosti úveru, výšku, počet, termín splátok istiny, úrokov a iných poplatkov.

Prvoinštančný súd skúmal na námietku premlčania aj okolnosť, či je nárok uplatnený včas. Zistil, že dlh nebol uplatnený riadne, preto plynie premlčanie z každej splátky samostatne. Podľa zmluvných podmienok splátky sú zročné do 20. dňa kalendárneho mesiaca. Pôvodný veriteľ celý dlh zosplatnil pre viac ako trojmesačné omeškanie s úhradou splátky splatnej dňa 20.11.2014. Týmto dňom v zmysle ust. § 103 OZ začala plynúť premlčacia doba pre splatnosť celého zvyšku úveru a táto doba uplynula najneskôr dňa 20.11.2017. Žalobca podal žalobu až dňa 21.12.2017, teda v tom čase bol už jeho nárok nepochybne premlčaný.

Vo vzťahu k uznaniu nároku zo strany žalovanej uviedol, že v spotrebiteľských sporoch nie je uznanie dlhu žalovaným skutočnosťou, ktorý by zbavovala súd povinnosti skúmať, či je daná aktívna vecná legitimácia na podanie žaloby. Priečilo by sa to zásade spravodlivosti, ak by pasívni spotrebiteľia boli zvýhodnení voči tým, ktorí dlh uznajú, a to často krátko len z obavy, že nebudú môcť uhradiť dlh v splátkach. Keďže nebolo preukázané, že žalobca platne nadobudol predmetnú pohľadávku súd z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitimácie žalobcu žalobu zamietol.

O trovách konania rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

3. Proti rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Namietal nesprávne právne posúdenie veci z dôvodu, že súd neprihliadol na uznávací prejav žalovanej vo vzťahu k súdu a na jeho návrh na rozhodnutie sporu rozsudkom pre uznanie nároku. Uviedol, že z písomného podania žalovanej adresovaného súdu dňa 06.07.2018 nie je možné dospieť k inému záveru ako tomu, že žalovaná predmetný nárok uznáva. Poukázal na svoje podania zo dňa 1.4.2019, zo dňa 17.06.2019, zo dňa 18.09.2019, zo dňa 31.03.2020 a zo dňa 27.05.2020, v ktorých navrhol rozhodnúť spor rozsudkom pre uznanie nároku. Keďže boli splnené podmienky pre rozhodnutie rozsudkom pre uznanie, mal súd rozhodnúť takto bez toho, aby vyhodnocoval skutkový stav, predložené dôkazy a bez toho, aby vykonával právne posúdenie skutkového stavu z hľadiska hmotného práva, pretože takýto postup je v rozpore s podstatou rozhodovania na základe uznania v zmysle ust. § 282 CSP. K argumentácii súdu o tom, prečo neakceptuje uznanie dlhu uviedol, že dané je bez opory v práve a je to v rozpore s podstatou rozhodovania na základe uznania v zmysle ust. § 282 CSP. Pre spotrebiteľské spory v tomto smere žiadna výnimka neplatí. Z tohto dôvodu navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že zaviazže žalovanú zaplatiť žalobcovi sumu 476,92 eur, úrok z omeškania vo výške 5,05 % p.a. zo sumy 476,92 Eur od 03.03.2015 do zaplatenia, to všetko formou splátok vo výške 50,- Eur mesačne splatných ku 20. dňu v mesiaci, počnúc prvou splátkou splatnou 20. dňa v mesiaci nasledujúcim po mesiaci, v ktorom toto rozhodnutie nadobudne právoplatnosť, pod následkom straty výhody splátok v prípade nezaplatenia čo i len jednej splátky riadne a včas a priznal žalobcovi náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia v plnom rozsahu.

4. Žalovaná sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadrila.

5. Krajský súd v Prešove ako odvolací súd príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle § 34 CSP preskúmal napadnuté rozhodnutie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v súlade s § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 385 CSP a contrario, pričom dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

6. Odvolateľ má za to, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo 222/2009 zo dňa 26. februára 2010). Nesprávne právne posúdenie veci spočíva v tom, že súd aplikoval nesprávnu právnu normu, alebo síce aplikoval správnu právnu normu, ale ju nesprávne

interpretoval, a ďalej že právnu normu síce správne interpretoval, ale na zistený skutkový stav ju nesprávne aplikoval alebo vôbec neaplikoval príslušnú právnu normu.

7. Úkony, ktorými sporové strany disponujú konaním alebo jeho predmetom, sa označujú ako dispozičné procesné úkony. Určité úkony však majú aj relevanciu vo vzťahu k hmotnému právu, a tými sú zmier a rozsudok na základe uznania alebo vzdania sa nároku. V prípade uznania a vzdania sa nároku strany prejavia hmotnoprávny úkon voči súdu (nie voči sebe navzájom) a súd musí meritórne rozhodnúť. Ak sú splnené podmienky vyplývajúce z ustanovenia § 282 CSP, je teda súd povinný obligátne rešpektovať procesnú situáciu, ktorá nastala v dôsledku uznávacieho prejavu žalovaného a musí vydať rozsudok na základe uznania nároku. Súd v takomto prípade nemá možnosť zvažovať, či rozsudok na základe uznania nároku vydá, alebo nevydá.

Podľa ust. § 282 CSP, ak žalovaný uzná nárok uplatnený žalobcom alebo jeho časť, rozhodne súd na návrh žalobcu rozsudkom pre uznanie nároku.

Podľa ust. § 284 CSP, ak bol nárok uznaný písomným prejavom žalovaného, nemusí súd nariaďovať pojednávanie.

Podľa ust. § 285 CSP, odôvodnenie rozsudku pre uznanie nároku obsahuje len stručnú identifikáciu procesného nároku a právny dôvod vydania rozsudku pre uznanie nároku.

Z citovaných ustanovení vyplýva, že pre vydanie rozsudku pre uznanie nároku musia byť splnené dve podmienky. Prvou je návrh žalobcu na vydanie takéhoto rozsudku a druhou je procesný úkon žalovaného voči súdu o uznaní uplatneného nároku v žalobe. Rozsudok na základe uznania nároku prichádza do úvahy v prípade, ak kedykoľvek počas konania žalovaný pred súdom uzná nárok uplatnený žalobou, prípadne jeho základ. Uznanie nároku je tak procesným úkonom žalovaného (prejavom dispozičnej zásady), čo v praxi znamená, že uznanie nároku je účinné jedine vtedy, ak sa urobí vo vzťahu k súdu. V prípade uznania nároku žalovaným súd neskúma hmotnoprávne predpoklady takéhoto uznania, pretože ide o procesný úkon, ktorý je treba striktno odlišovať od mimoprocesných hmotnoprávných úkonov. V sporovom kontradiktórnom konaní je procesná zodpovednosť za vedenie sporu na účastníkoch konania. Súd sa preto obmedzí na konštatovanie, že žalovaný uznal nárok uplatnený žalobou. Dôsledkom uznania nároku je povinnosť súdu rozhodnúť podľa tohto uznania, t.j. vydať rozsudok pre uznanie (v príp. čiastočného uznania len na návrh žalobcu tzv. čiastočný rozsudok pre uznanie, v prípade uznania základu nároku tzv. medzitýmny rozsudok pre uznanie).

Rozsudok pre uznanie je teda procesný rozsudok, ktorý sa neopiera o zistený skutkový stav (ten sa ostatne ani nezisťuje), ale opiera sa o uznávací prejav žalovaného. Toto jeho uznanie plne stačí na to, aby súd nárok v zmysle uznania tiež priznal. Rozsudok sa teda opiera nie o zistenie a posúdenie skutkového stavu veci, ale o procesný úkon - uznanie žalovaného. Súd nemá v prípade uznania nároku právo skúmať skutkový stav (ako došlo k určeniu výšky záväzku, ktorú žalovaný uznal), pretože sa musí uspokojiť s uznávacím prejavom žalovaného. Vyplýva to z direktívneho „rozhodne“ namiesto „môže rozhodnúť“, kde by bola súdu daná možnosť posúdiť vec aj inak, než znie uznávací prejav. Podobne súd nemá právo rozhodnúť sa, či rozsudok pre uznanie vydá alebo nevydá. Splnenie podmienok určených v § 282 CSP stačí na to, aby bol rozsudok pre uznanie vydaný. Navyše, aj keby súd zistil, že žalovaný uznáva neexistujúci nárok, nemá zákonnú možnosť do uznania zasiahnuť. Nemôže poučovať účastníkov o ich hmotnoprávných nárokoch, len o ich procesných právach, aj to len v prípade, ak nie sú zastúpení advokátom. Ak by tak súd urobil, porušil by tým zásadu rovnosti strán sporu.

Uznaním nároku podľa ustanovenia § 282 Civilného sporového poriadku sa rozumie procesný úkon žalovaného (teda úkon adresovaný súdu), ktorý môže byť urobený v akejkoľvek prípustnej forme (§ 125 ods. 1 Civilného sporového poriadku) a z jeho obsahu jednoznačne vyplýva, že žalovaný žalobný nárok celkom, z časti alebo v jeho základe uznáva. Nie je pritom rozhodujúce, či a ako je takýto procesný úkon označený a či uznanie nároku je vyjadrené práve týmto slovným spojením. V dôsledku uznávacieho prejavu žalovaného odpadá dôvod, pre ktorý sa konanie začalo (spornosť v otázke existencie uplatneného nároku). Ak žalovaný v priebehu konania žalobcov nárok účinne uzná, súd už ďalej nezisťuje skutkové okolnosti a na ich objasnenie nevykonáva dokazovanie a vychádza z uznania nároku žalovaným.

8. V priebehu konania pred súdom prvej inštancie žalovaná v podaní doručenom súdu dňa 06.07.2018 uplatnený nárok žalobcu nespochybnila, uznala ho a doslovne uviedla, že „po dôkladnom prerokovaní s právnikom som sa rozhodla dlh v sume 476,92 Eur uznať a vyplatiť v plnej výške“. Vzhľadom na podanie žalovanej zo dňa 06.07.2018 žalobca podaním zo dňa 21.08.2018, ďalej zo dňa 01.04.2019, zo dňa 17.06.2019 ako aj podaním zo dňa 18.09.2019 navrhol rozhodnúť spor rozsudkom pre uznanie nároku. Procesný úkon žalovanej, ktorým žalovaná nepochybné prejavuje nielen vedomosť o svojom

dlhu vyplývajúcim zo žalobného nároku, ale aj vôľu, teda ochotu, nárok nepodmienečne uspokojiť, je treba vždy považovať za uznanie nároku s účinkami podľa ustanovenia § 282 CSP.

Týmto uznávacím vyhlásením žalovanej a návrhu žalobcu na rozhodnutie veci podľa ust. § 282 CSP sa súd prvej inštancie síce zaoberal, no nepriznal im žiadne právne účinky (t.j. porušil svoju zákonnú povinnosť vydať rozsudok pre uznanie podľa § 282 CSP), pričom svoj postup a odklon od zákonných ustanovení nijako neodôvodnil.

Odvolačný súd sa nestotožňuje s názorom súdu prvej inštancie o potrebe skúmania podmienok pre rozhodnutie z dôvodu zachovania spravodlivosti voči spotrebiteľom, ktorí svoj dlh voči žalobcovi uznajú oproti tým, ktorí sú v konaní pasívni. Osobitná úprava sporov týkajúcich sa slabšej zmluvnej strany je uvedená v ust. § 290 až 306 CSP. Zo žiadneho z týchto ust. nevyplýva, že by v týchto sporoch bola vylúčená aplikácia ust. § 282 CSP na rozdiel od rozsudku pre zmeškanie v neprospech spotrebiteľa, ktoré zákon v týchto sporoch výslovne zakazuje.

9. Na základe vyššie uvedených dôvodov odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie procesne pochybil, keď pri rozhodovaní neprihliadol na uznávací prejav žalovanej a návrh žalobcu na rozhodnutie sporu rozsudkom pre uznanie nároku. Keďže súd prvej inštancie žalobu o zaplatenie 476, 92 eura zamietol, zaťažil konanie vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Procesný úkon žalovanej, ktorým nepochybne uznala nárok uplatnený žalobcom je treba považovať za uznanie nároku s účinkami podľa ustanovenia § 282 CSP.

10. Keďže súd prvej inštancie sa neriadil príslušným zákonným ustanovením § 282 CSP a procesné úkony žalobcu a žalovanej nevyhodnotil vo svojom rozhodnutí, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie postupom podľa § 389 ods. 1 písm. b) zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP).

11. Úlohou súdu prvej inštancie bude v intenciách rozhodnutia odvolacieho súdu opätovne posúdiť žalobou uplatnený nárok v spojitosti s uznávacím prejavom žalovanej, návrhom žalobcu na rozhodnutie sporu rozsudkom pre uznanie dlhu a následne vo veci znova rozhodnúť. Nové rozhodnutie prvoinštančný súd náležite odôvodní tak, aby sa dôsledne a presvedčivo vysporiadal so všetkými skutkovo a právne relevantnými otázkami riešenými v konaní a argumentmi sporových strán a zároveň aby odôvodnenie nielen formálne spĺňalo náležitosti požadované ust. § 220 ods. 2 CSP, ale aby i materiálne zodpovedalo kritériám spravodlivého odôvodnenia.

12. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.